

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Spes & Fiducia, Cuius Iudicisqve Dei, Erga Homines In Hac
Vita Existentes, Firmata**

Stengel, Georg

[S.l.], 1645

§. 9. Quantum esset sæpe emolumentum; si, qui possunt, Principibus
auderent veritatem ingerere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49823](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49823)

conuentus inhiuit; disputationibus, de Deo & natura eius, finem omninò impo-
 suit, & constitutione publicè proposita, pe-
 riculum, qui ei non parèrent, denunciauit,
 pœnâsque, contra hoc edictum acturis, se-
 uerissimas est comminatus. Ita factum, vt,
 Arianis & Eunomianis pulsis, τῆ ἀποστολῆς
consubstantialis fidei professores Ecclesiâs
 moderarentur. Ita astutiam simplicitas
 supplantauit.

§. IX.

*Quantum esset saepe emolumentum; si, qui
 possunt, Principibus auderent verita-
 tem ingerere?*

Liceat saltem mihi, ex hac historia, ali-
 quid discere, si alij nolunt. Nempe illud
 disco, vt non diffidam simplicitati meæ, sed
 quæ ad diuinum honorem; quæ ad Reli-
 gionem orthodoxam, & conseruandam, &
 propagandam; quæ ad iustitiam pacis &
 belli obtinendam faciunt, & quæ mihi à
 bono Genio, immò à bono Deo suggerun-
 tur, ea, cum locus, aut tempus iubet, liberè
 proferam. Si apud Principum aures, si in
 curia Regum, si in maximis aulis mihi locus
 non est; saltem illis identidem occinam, &
 circa illorum aures circumsonabo, qui pro-
 ximi

ximi sunt Principibus, qui Regum aures tenent apertas, qui cuiuscunque Dynastæ aut curiam, aut animam habent, occupantque. Non sum exercitatus in schola Machiaveli; non didici gryphos; non sectatus sum artes & ambages Politicas; at meliorem magistrum Spiritum S. humilibus promissum inuocabo, quia *inspiratio omnipotentis dat intelligentiam. Beatus homo, quem tu erudieris, Domine, & de lege tua docueris eum.* Sapiens enim euadet, quàm Athenienses, & omnes Mundi sapientes. Timebat Moyses, cum eum Deus mitteret ad Pharaonem, & dicebat: *Obsecro, Domine, non sum eloquens ab heri & nudius tertius.* Et si enim eruditus esset, omni sapientia Aegyptiorum, & ut Origenes ait, eloquentia incomparabili, tamen *ab heri, & nudius tertius*, postquam Deum loquentem audiuit, intellexit ruditatem suam; sicut rusticus, licet, cum jumentis suis comparatus, sapiens videatur; collatus tamen Doctoribus imperitiam suam agnoscit; ita Moyses vidit, omnem humanam sapientiam, coram Deo, stultitiam esse. Sed Deus illi dixit: *Quis fecit os hominis, aut quis fabricatus est mutum?* Age igitur, quod agis, tu linguam dabis, ego suggeram verba.

Iob. 32. 8.
Ps. 93. 12.

Exod. 4.
10.

Quo pacto etiam Christus Apostolos suos
Matr. 10. animavit dicens: *Nolite cogitare, quo modo,*
19. *aut, quid loquamini: dabitur enim vobis in illa*
hora, quid loquamini. Non enim vos estis, qui
loquimini, sed Spiritus Patris vestri, qui loqui-
tur in vobis. Hoc idem & alij, quibus cum
 magnatibus est negotium, aut occasio col-
 loquendi, debent secum cogitare, insisteré.
Act. 2, 4. que via Apostolorum, qui *cœperunt loqui va-*
rijs linguis, prout Spiritus S. (non prout Spi-
 ritus Mundi) *dabat eloqui illis.* O quanta fa-
 cerent, pro pauperibus, Principes, pro popu-
 lis Reges, pro Ecclesia Imperatores, si Am-
 philochios multos haberent; si essent, qui
 eorum vultus, rugas, iras, fulminantes ocu-
 los possent pati; si Episcopi ipsi, si Ecclesia-
 rum præfides, si Concionatores, si conscien-
Isa. 56. 10. tiarum moderatores, non essent *canes muti,*
non valentes latrare; qui magis Principis,
 quàm Numinis gratiam captant; idque illi-
 co rectum esse pronunciant, quod Regi, nõ
 quod juri & æquitati vident cõvenire; apud
 quos, quidquid Domino illorum displicet,
 injustum est, rectum, quidquid placet. Sic
 nimirum sapiunt Mundi sapientes. Sic ca-
 nunt, similes ranis, quæ etsi multùm canant,
 parum laudantur. Nec enim ranæ, nisi ranis
 placent,

placent. At Paulus sic loquitur: *Gloria nostra* 2. Cor. 13
hac est, testimonium conscientiae nostrae, quod in 12.
simplicitate cordis & sinceritate Dei, & non in
sapientia carnali, sed in gratia Dei, conuersati
sumus in hoc mundo. Quid quod & bonae
mentis Principibus, magis probatur sincera
simplicitas, quàm astutia vulpina?

§. X.

Spiridonis Episcopi simplicitate mysterium
SS. Trinitatis defensum.

Sæpe deridetur *justi simplicitas*, interim, Iob. 14. 44
re ipsa, simplicitas justorum dirigit eos. Nam, Prou. 11. 3.
 talibus utitur diuina sapientia, cum & mi-
 nus superbiant, & magis veritati, quàm sub-
 tilitati obediant, conscij propriae imbecil-
 litatis. Sed & Dei virtus, illis aliquid, quod
 vires sapientum excessit, efficientibus, ma-
 gis elucescit. Minus enim simplex addit de
 suo; & plus gloriae Numini relinquit inex-
 ploratus homo, quàm de quo fuit magna
 expectatio. Qua ratione Anno 325. Catho- Sozom.
 lica Religio, per Spiridonem Episcopum, l. 1. c. 1.
 Trimithuntium triumphauit. Cõfluxerant, Ruff. l. 13
 eo anno, ad Nicænam Synodum, non so- Euseb.
 lum Episcopi Catholici per litteras accerfi- l. 10. c. 38
 ti; sed etiã ex Philosophis pleriq; , qui apud Niceph.
 Gentiles pro sapientibus habebantur, dispu- l. 8. c. 15.
 V 4 tatio-